

Tarih: 20.05.2020 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Milli Eğitim Bakanı Ziya ZELÇUK* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez Orhan
Van Milletvekili

BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmenin imzalanmasının 10. yılı geride bırakılırken Türkiye'de engellilere yönelik sözleşmenin genel ilkelerinin gereği olan; fırsat eşitliği engelliler için sağlanamamış, engellilere yönelik sistematik ayrımcılık önlenememiş, engellilerin tüm yaşam alanlarına tam ve etkin katılımı için gerekli koşullar oluşturulamamıştır. Yine engelliler arasında da kadın-erkek eşitliği tam olarak sağlanmadığı gibi, engelli çocukların her açıdan tüm risklere karşı korunması için gerekli mekanizmalar kurulamamış ve insanlık onuru ve bireysel özerklik ilkesinin gereği yerine getirilememiştir.

Türkiye'de engellilerin sayılarına ilişkin birçok başlıkta veri ya hiç yoktur ya da güncel veri yoktur. Engellilere ilişkin "insan hakları yaklaşımının" yerleşik olmaması, bütüncül bir bakış açısı ve politika ile meselenin ele alınmaması; geleneksel olumsuz yaklaşımları, salt tıbbi yaklaşımları egemen kılmaktadır. Engellilerin hakları insan hakları mücadelesinin bir bileşeni olarak görülmeli ve engellilere yönelik kamusal hizmetler sosyal devlet olmanın gereği olarak derhal yerine getirilmelidir.

2001 yılı Türkiye Özürlüler Araştırmasına Göre sayıları 8 Milyon üzerinde olan, 2011 yılı Nüfus ve Konut Araştırmasına göre sayıları 5 milyon üzerinde olan engelli nüfus toplam nüfusun yüzde 7 ila 12'sine denk gelmektedir. Engellilere yönelik sunulan/sunulmayan kamu hizmetleri aileleri ile birlikte tüm toplumu ilgilendirmektedir. Özellikle engelli çocukların eğitime erişi, yetişkin engellilerin okur-yazar olması ve yaygın eğitim hizmetlerinden yararlanmaları engellilerin yaşamını doğrudan etkilemektedir. Engellilerin eğitim hizmetlerine erişimi BM sözleşmesinin 24. Maddesinde devletlerin bir yükümlülüğü olarak kabul edilmiştir.

Bu bağlamda:

- 1) Bakanlığınız görev alanında olan tüm yerleşke ve binalar (il müdürlükleri-taşra teşkilatı dahil) tüm engel gruplarının erişilebilirliğine uygun mudur?
- 2) Bakanlığınızın internet sitesi ve e-devlet uygulamaları kaç yıl içerisinde "e-erişilebilir" olacaktır?
- 3) Erişilebilirlik için uygun olmayan mekan ve alanlar (WC, Merdiven, Asansör, Yol ve Geçitler, Otoparklar, Ulaşım Servisleri ve diğer ilgili yerler) hangi süre içerisinde erişilebilir hale getirilecektir?

29/7/2019

- 4) Bakanlığınız bünyesinde kaç işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir? Hangi illerde işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir?
- 5) Bakanlığınız kapsamında yasal istihdam kotası doluluk oranı nedir? Yasal olarak doldurulması zorunlu olan kotanın doldurulmama gerekçeleri nelerdir?
- 6) Bakanlığınız kapsamında şube müdürü üzeri kadrolarda kaç engelli istihdam edilmektedir?
- 7) Bakanlığınız görev kapsamındaki mevzuatın işaret dili ve Braille ile yaygınlaştırılması çalışmalarını planlıyor musunuz?
- 8) Türkiye’de kaç kaynaştırma öğrencisi eğitim almaktadır? Kaynaştırma öğrencilerinin engel gruplarına göre dağılımı nedir?
- 9) Türkiye’de ilk ve orta kademe okullarda işaret dili yeterliliği olan kaç idareci mevcuttur? Sayının ve farkındalığın artırılması için hangi faaliyetler yürütülmektedir?
- 10) Türkiye’de 2019-2020 eğitim öğretim yılı için okul öncesi eğitime erişebilen engelli öğrenci sayısı kaçtır?
- 11) Türkiye’de tüm engel grupları için erişilebilir okul sayısı kaçtır? Erişilebilir olmayan okulların erişilebilirliği amacıyla kaç yıllık bir planlama öngörülmektedir?
- 12) Türkiye’de engelliler yaygın eğitim hizmetlerinden ne kadar yararlanmaktadır?
- 13) Müfredat ve ders kitaplarında engellilere yönelik ayrımcı ifadelerin ayıklanması amacıyla bir çalışma yürütülmekte midir?
- 14) Türkiye’de engelli hakları farkındalığı eğitimi almış öğretmen sayısı kaçtır?
- 15) BM Engelli Hakları Sözleşmesi farkındalığının artırılması amacıyla müfredat değişimi planlanmakta mıdır?
- 16) Özel rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerin engelli hakları farkındalığını artırma faaliyetleri nelerdir?
- 17) Özel rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerin daha nitelikli bir hizmet verilebilmesi amacıyla kadroya geçirilmesini planlıyor musunuz?